

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Quibus casibus sit confessio informis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

² Verum contraria sententia est communior, scilicet dari confessionem informem. Ita D. Thomas hic, Durandus, Richardus, Capreolus, Paludanus dist. 17. Caietanus Opusculo de Confessione quæst. 5. Sotus dist. 18. qu. 7. art. 2. Melchior Canus Relectione 5. de Pœnitentia p. 129. Nauarrus in Capitulo *Frates*, de Pœnitentiâ dist. 5. num. 33. & in Enchiridio cap. 9. num. 13. & alij. Probatur: Quia in omnibus alijs Sacramentis hoc usu venit, vt detur validum Sacramentum sine effectu gratiæ, & substantia Sacramenti separetur à suo effectu: vti supra dictum est quæst. 69. art. 10. dub. 3. Cur nõ etiam in hoc Sacramento? Confirmatur: Nam ratio, cur hoc in illis accidit, etiam in pœnitentiâ locum habet; nempe quia sunt actiones Sacerdotij Christi, ex ipsius institutione & meritis vim habentes; ac proinde per se sunt actiones viuæ, etsi vitam ob indispositionem subiecti non præsent.

³ Dices: Esse disparem rationem. Primum: Quia in hoc Sacramento actus suscipientis sunt materia Sacramenti, inter quos vnus est contritio, vel attritio, quæ cum Sacramento sufficit ad gratiam: in alijs autem non reperitur talis materia. Secundò: Quia forma huius Sacramenti significat remissionem peccati: vnde, si non fiat remissio, falsa erit forma; & consequenter irritum Sacramentum.

⁴ Ad Primum Respondeo: Ad substantiâ huius Sacramenti non requiri semper contritionem, vel attritionem tam perfectam vt sufficiat ad effectum Sacramenti consequendum: vt ostensum est supra qu. 1. *Additionum*, dub. 5. & vt docet Nauarrus loco citato. Ad Secundum: Etiam forma Baptismi significat abluionem animi à peccatis; & tamen potest verus esse Baptismus, etiam si anima non abluatur propter indispositionem suscipientis. Sic & in proposito. Et quamuis talis homo, quantum in se est, falsam reddat formam, tamen absolute forma non est falsa. Nam significatio formæ est ex institutione Christi, ex qua non significat hominem sanctificari quomodocumque dispositum, sed solum legitime dispositum.

Instabis: Ille non est absolutus apud Deum: ergo neque in Sacramento. Si enim esset in Sacramento absolutus, etiam apud Deum esset; vt patet ex illo Matth. 18. v. 18. *Quicumque solueritis super terram, erunt soluta & in caelo*: Ioannis 20. *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis*: ergo cum non fuerit data in effectu vera absolutio, non fuit validum Sacramentum.

Respondeo: Ipsum esse verè absolutum in Sacramento, quantum necesse est ex vi Sacramenti, & ex vi auctoritatis Sacerdotalis: parique modo verè absolutus est apud Deum: nam ex parte Dei & Sacramenti absolutio fuit data, sed propter hominis ineptitudinem, non habuit effectum. Simile est in donatione factâ homini inhabili, quæ non habet effectum, donec inhabilitas sit sublata.

DVBIVM I.

Quibus casibus sit Confessio informis?

⁴ Respondeo: Assignari varios modos à Doctoribus. Præcipui de quibus dubitari potest, sunt quinque. Informitas enim illa prouenire potest, vel ex parte doloris, vel ex parte propositi, vel ex parte examinis, vel ratione igno-

rantia peccati, vel denique ratione excommunicationis.

Primus modus, qui ex parte doloris prouenire potest, est: Si quis doleat de peccato, ratione & spiritu merè humano commotus, non autem ex instinctu Spiritus sancti. Hic modus inter omnes videtur maximè probabilis, vt patet ex supra dictis quæst. 1. *Additionum*, dub. 5. Credibile autem est hanc confessionem habituram effectum, quando postea accesserit legitima hominis dispositio, scilicet contritio, vel saltem attritio legitima, sicut dictum est supra de Baptismo quæst. 69. art. 9. & 10. Idem docet D. Thomas hic, & Caietanus quæst. 5. de Confessione, Petrus Soto, Canus, Siluester, Paludanus.

Secundus modus est ex parte propositi: Dum quis putat se habere propositum absolutum non peccandi in posterum; quod tamen non habet; sed solum habet velleitatem & desiderium quoddam imperfectum: vt frequenter accidit in ijs, qui ferè semper reincident in eadem peccata mortifera. Hic tamen requiritur, vt bonâ fide putet se habere legitimum propositum, esseque absolutionis capacem.

Hic modus est probabilis. Sic enim docent multi graues Doctores: Paludanus, & Caietanus supra. Franciscus Victoria qu. 157. Sotus dist. 18. quæst. 3. art. 3. concl. 5. Canus supra, & alij.

Sed omnino verius videtur, quando propositum abstinendi nõ est absolutum, ita vt homo paratus sit seriò se emendare, Sacramentum esse irritum. Probatur: quia Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 4. eam contritionem, quam cap. 3. dixerat esse partem pœnitentiæ, explicans, definit esse *Dolorem de peccato commisso cum proposito non peccandi de cetero*: atqui iste, de quo agitur, non habet verum propositum non peccandi, sed solum habet velleitatem, & simplicem affectum, qui non excludit propositum absolutum peccandi: ergo non habet partem pœnitentiæ essentialem. Confirmatur: Quia, qui dicit *vellem abstinere*, reuerà non vult abstinere: sed potius, omnibus consideratis, vult persistere; quamuis optet hac difficultate, seu necessitate expediri.

Neque sufficit bona fides, qua putant se rectè dispositum. Quia hæc quidem potest excusare talem pœnitentem à peccato sacrilegij, non tamen potest supplere defectum partis necessariæ Sacramento.

Pari modo non sufficit, vt legitimus dolor sequatur absolutionem, sicut sequitur satisfactio; quidquid dicat Canus. Quia dolor requiritur nõ solum pro remissione pœnæ, sicut satisfactio, sed ad remissionem culpæ & iustificationem: vnde debet antecedere absolutionem, per quam datur remissio culpæ.

Quòd verò Victoria, & quidam alij addunt, eum qui aduertit suam indispositionem, & cognoscens esse peccatum sic accedere ad hoc Sacramentum, confitetur hoc suum peccatum, validè confiteri, nec teneri reiterare confessionem; non videtur probabile. Ratio est; Quia sponte committit sacrilegium in confessione, dum petit absolutionem aduertens in se defectum legitimi propositi: vnde non solum non habet attritionem huius peccati, sed etiam habet actuale propositum illius committendi. Nam quicumque sciens & volens committit aliquod peccatum, necessariò habet illius

Verius affirmatur.

Obiectiones.

Solutiones.

An forma in confessione informi sit falsa.

1. Ex parte doloris.

2. Ex parte propositi.

Propositum emendationis nisi sit absolutum, confessio est irrita.

Non sufficit hic bona fides.

Neque dolor post confessionem.

Nec sufficit te confiteri nam indispositionem.

illius propositum: nec fieri vilo modo potest vt simul de illo doleat.

Tertius modus est: Si quis putet se fecisse debitam diligentia in examinanda conscientia, cum tamen non fecerit, sicque bona fide confiteatur. Ita omnes Auctores supra dicti.

Sed probabilius est, etiam hoc modo non dari confessionem informem. Nam vel illa negligentia est talis, vt cum ea confiteri sit peccatum mortiferum, vel veniale. Si veniale, nihil obstat, quo minus consequatur gratiam; alioqui fatendum esset, quotiescumque aliqua parua negligentia committitur in examine, non conferri gratiam per absolutionem, quod est improbabile. Si vero est mortiferum, ergo confessio est nulla. Tum quia non est integra, omittit enim confiteri aliquod peccatum mortiferum ex magna negligentia; quando enim aliquid ex mortifera negligentia omittitur, censetur voluntarie omitti. Et quamuis formali & expressa intentione velit integre confiteri, tamen interpretatiue vult contrarium, ob mortiferam & grauem negligentiam se ad id parandi. Tum quia deest legitima attritio, qua non potest consistere cum peccato mortifero actuali.

Contraria tamen sententia non est omnino improbabilis propter Auctores.

Quartus modus est ratione ignorantiae: dum quis omittit confiteri peccatum mortiferum, eod quod ignorantia crassa ignoret esse peccatum mortiferum: quod saepe accidit adolescentibus, qui nesciunt contactus aliquos turpes, vel delectationes morosas, & huiusmodi, esse peccata mortifera, idque ea ignorantia qua non excuset a peccato mortali, & idcirco non confitentur, neque proponunt abstinere.

Verum talis confessio non solum est valida, & consequenter non necessario repetenda, vbi confiteri fuisse peccatum; sed etiam confert gratiam, si reliqua adsint, sicut possunt adesse. Ratio est: Quia talis non peccat, saltem mortifere, omitendo illud peccatum in confessione, quod ipse ignorabat, etsi ignorantia crassa esset peccatum: nam preceptum confessionis non obligat, nisi ad confessionem eorum, qua scimus esse peccata, non autem obligat, vt de singulis inquiramus, an sint peccata, nisi dubitatio de aliquo in particulari occurrat. Vnde, etsi ignorantia illa sit crassa respectu operis faciendi, (hoc enim opus faciendum postulabat inquisitionem, an esset licitum facere:) tamen non est crassa respectu confessionis.

Quintus modus est ratione excommunicationis: quando is, qui est excommunicatus, cupit absolui a peccatis, nesciens vel non aduertens se esse excommunicatum, idque culpabiliter; vel certe, nesciens esse sacrilegium ita petere absolutionem a peccatis. Ita Nauarrus cap. 4. num. 4. Caietanus Verbo Absolutionis impedimenta, & alij.

Verum hic modus raro venit vsu in praxi: nam is qui scit sese excommunicatum, potest confiteri, & petere absolutionem. Vtrum vero prius debeat absolui ab excommunicatione, an a peccatis, relinquit iudicio Sacerdotis, qui in formula, qua Ecclesia vbique vtitur, prius solet absolueri ab excommunicatione, quantum potest, quam absoluat a peccatis. Tamen si ponamus pec-

nitentem excommunicatum petere absolutionem a peccatis ante absolutionem excommunicationis, tunc distinguendum est: vel enim poenitens scit se non posse absolui a peccatis, nisi prius absoluat ab excommunicatione; & tunc peccat mortifere, & nulla est absolutio; quia non habet attritionem, cum non habeat propositum non peccandi: fieri enim nequit, vt is qui actu peccat, habeat propositum non peccandi. Vel nescit se posse petere, idque vel ignorantia crassa, & sic rursum non est attritus ob causam dictam; vel ignorantia probabili, putans bona fide se posse sic absolui; & tunc non impeditur effectus Sacramenti, modo Sacerdos habeat in illum iurisdictionem. Nam casus reseruatus, vel censura reseruata, dum poenitens bona fide, & debita dispositione confiteretur, non impedit fructum Sacramenti, iuxta probabiliores sententiam; sicut neque illius casus, vel censura obliuio; vt recte Nauarrus cap. 9. num. 4. & 7. Caiet. quaest. 5. de Confessione. Victoria quaest. 3. de Excommunicatione, & alij.

Quid si excommunicatus prius petat absolutionem a peccatis, quam ab excommunicatione?

DVBIVM II.

Quibus casibus confessio est inualida, ita vt sit repetenda?

Respondeo: Id prouenire ex aliquo defectu, vel in Confessario, vel in Poenitente.

Ex defectu in Confessario. Primò: Si deest intentio absoluendi: quod tamen numquam est credendum, nisi ipse dicat. Vide qua diximus de necessitate intentionis Ministri, in Tractatu de Sacramentis in genere, quaest. 64. art. 8.

Secundò: Si omnino deest illi potestas iurisdictionis requisita ex parte materiae, ita vt ne coram quidem titulum habeat: vt si fingat se Parochum, cum non sit.

Dicitur autem Habere titulum coloratum, qui etsi non habeat vere iurisdictionem completam, tamen vulgò putatur habere ratione beneficij ei collati, vel commissionis ei factae, etsi inualide. Exempli gratia, si factus sit Parochus per simoniam occultam, vel si erat ei commissa iurisdictione, sed ea iam expirauit, & ignoratur: vide Nauarrum cap. 9. num. 11. tunc confessio ei bona fide facta valet, vnde non est necessario repetenda. Ratio est: Quia Ecclesia in hoc casu confert iurisdictionem, ne tot fideles immerito decipiantur cum magno animarum damno.

Ex parte Confessoris inualida est confessio:

1. Si deest intentio.

2. Si deest iurisdictione.

Habens titulum coloratum, valide absoluit.

Tertiò: Si potestas iurisdictionis in eo sit impedita: vt, si sit denunciatus de excommunicatione, suspensione, vel interdicto. Si tamen hic vadat aliò, vbi omnino haec res ignoratur, valide poterit absolueri: quia habet titulum coloratum.

3. Si suspensus a iurisdictione.

Quartò: Si non adhibuit legitimam formam, Vide supra dicta de Sacramentis in genere quaest. 60. art. 8. dub. 1. & 2.

4. Si deest forma.

Quintò: Si deprehendatur postea fuisse omnino ignorans, aut non intellexisse poenitentem, sic vt non cognouerit illius statum.

5. Ob eius ignorantiam.

In hoc tamen casu probabile est, si confessio bona fide facta fuit, absolutionem non fuisse irritam. Ita tenet Antonius Cordubensis citans Gabrielem & Siluestrum, & quidam alij recentiores. Ratio est, Quia iste poenitens ex parte sua intentione con-

Excipie casum bonae fidei.

3. Ex parte examinis conscientiae.

7. Ex parte ignorantiae peccati.

8. Ex parte excommunicationis.